

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Z dnem 1. oktobra t. l. se prične naročevanje za zadnje četrtletje tega leta.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gl.	— kr.
„ pol leta	6 „	50 „
„ četrt leta	3 „	30 „
„ jeden mesec	1 „	10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gl.	— kr.
„ pol leta	8 „	— „
„ četrt leta	4 „	— „
„ jeden mesec	1 „	40 „

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Zemljiško-odvezno delo v Avstriji.

Šestintrideset let že vrši se velikansko in globoko proračunsko finančno delo, katero navstalo je v Avstriji leta 1848, tedaj, ko so z avstrijskega kmeta padle stare spono podložništva, novčnih ter robotnih bremen. Kakor doslej bode delo to le počasi manjšalo se, dežele in jamčujoča država imele bodo še mnogo let posla, da se po vsej Avstriji uredi in dovrši zemljiška odveza. Z zanimanjem se je pričakovalo, katera bode tista kronovina, ki bodo v njej najprvo končano zemljiško-odvezno delo. Sedaj se poroča iz Opave, da je v 25. dan septembra meseca deželni zbor šleziški izrekel deželnemu odboru zahvalo za njega previdno poslovanje glede zemljiško-odveznega zaloga šleziškega, kajti kakor kaže proračun, od leta 1885. naprej dežela ne bode imela več zloga za zemljiško odvezo, zemljiško-odvezno delo v Šleziji bode torej dognano.

V očigled temu dogodku je zanimljivo pogledati, koliko imajo še posamezne avstrijske dežele zemljiško-odveznega dolga. Dne 30. junija 1883 znašal je ta dolg na:

Spodnjem Avstrijskem . . .	20,421.376	star. den.
Gorenjem Avstrijskem . . .	10,693.137	„ „
Solnogradskem	1,198.858	„ „
Štajerskem	11,409.615	„ „
Koroškem	3,888.003	„ „
Kranjskem	5,359.359	„ „
Tirolskem	2,547.636	„ „
Českem	10,285.905	„ „
Moravskem	13,029.459	„ „
Šleziškem	295.648	„ „
Goriškem	695.163	„ „

Dalje v:

Istri	713.976	„ „
Galiciji in sicer za:		
upravno okrožje Lvovsko . . .	36,746.409	„ „
upravno okr. Krakovsko . . .	21,445.147	„ „
Nadvojvodino Krakovsko . . .	1,681.816	„ „
Bukovini	9,352.213	„ „

Vkupe 149,754.717 star. den.

Kakor se vidi na teh številih, zemljiško odvezni dolg je po raznih kronovinah raznolik. Bil je že iz začetka, ker so pokrajine raznolike in raznoljudne, potem zato, ker so zemljiška bremena bila razna, lika, so torej tudi imela raznolika vrednost, a konečno tudi zatagadelj, ker so nekatere kronovine za časa osvoboditve imela več svobodnih kmetij, nego li druge.

Kar se tiče razmerja mej kronovinami in jamčujočo državo, to so za 1884. leto dežele Galicija, Bukovina in Kranjska pasivne in sicer tako, da je državi za le-té plačati ponapredščine 2,625.600 gl. oziroma 382.151 in 254.116, da se s temi zneski pokrijejo obresti in amortizacijske svote zemljiško-odveznega dolga imenovanih kronovin. Druge dežele pa so aktivne in imajo vsega vkupe od države dobiti 3,522.537 gold. za prebitke nad nakladi, pobranimi za zemljiško-odvezne svote.

Kar se še tiče osobito zemljiško-odveznega zaloga kranjskega, to je bil njegov proračun za leto 1885, ki vsega vkupe zahteva 594.244 gold.,

potrjen v 4. seji letošnjega deželnega zbora. Dežela bode plačala 520.084 gold., a zato bode se za leto 1885 16% ni zlog pobiral k davkom na prvo roko torej osobito glede hišnega razrednega in najmarinskega davka, glede pridobarine in dohodarine k ordinariju pridodavši vse državne doklade, potem pa se bode pobiral 20% ni zlog k užitini od vina, vinskega in sadnega mošta ter od mesa. Ostalih 75.560 gold. dobilo se bode iz državnih ponapredščin.

Deželni zbor kranjski.

(IV. seja 19. septembra.)

(Konec.)

Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga načrt deželne postave, da morajo zavarovalne družbe in društva donasati k stroškom požarnih straž, ter v podporo ponesrečenim ognjegascem in v katerem se poroča o vprašanji zaradi upeljave prisilnega zavarovanja, izroči se upravnemu odseku.

Poslanec dr. Mauer poroča v imenu finančnega odseka o računskem sklepu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1883, kateri se odobri in potem o proračunu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1885 o katerem stavi sledeče predloge:

1. Proračun kranjskega zemljiško-odveznega zaklada za leto 1885. s skupno potrebščino 594.244 gl. in s skupno zakladdo 520.684 „ toraj s primanjavo 73.560 gl.

ki je pokriti z obrestnimi državnimi posojili, se odobri.

2. Da se pokrije deželni donesek za leto 1885., naj se pobira 16% priklada na direktne davke in sosebno od rednega zneska hišnorazrednega davka in davka od hišnih najemščin, pridobinskega in dohodinskega davka z vsemi državnimi prikladami vred, potem 20% priklada na užitino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa.

3. Deželnemu odboru se naroča, da zadobi Najvišje dovoljenje za pobiranje teh deželnih priklad.

4. Deželnemu odboru se naroča, da v smislu točke 3. pogodbe dne 29. aprila l. 1876. (postava dne 8. maja l. 1876. drž. zak. št. 72.) zadobi pritrđitev državnega zastopa, da se za kranjski zemljiško-odvezni zaklad določena 20% doklada na di-

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

(Dalje.)

Evropska družba.

Karakterna črta, ki odlikuje evropsko družbo od naše je, da ona neizmerno več zahteva vsega, kar se tiče obstanka življenja in običajev. Kitajci se mnogo trše drže starih naprav, in ne vsprejmo tako hitro novih običajev in naprav, kakor Evropeci. Premena vzgledov in okusov sploh se ne vrši tako momentalno, a nič ni težjega, kakor s korenino izruvati stare običaje, ki so prešli v življenje in kri. Pred vsem je treba, da bi samo življenje dokazalo njih neugodnost, in novi toki preido v občinstvo. Ta zamena starega z novim vrši se počasi in zahteva velike vztrajnosti. Moji rojaki, ki so, kakor jaz pokusili sad evropske civilizacije, umejo ceniti po dostojinstvu njene dobre strani, in jako radi obiskujejo Evropo.

O Kitajcih vedno govore, da se nezaupni, neverjetni, ne vem zakaj, to pa za nas v jako slabem smislu. O nas bi se samo moralo govoriti, da smo praktični. To svojstvo nas sili vedno iskati

srednjih sredstev, da se pomirimo s krajnimi zahtevanji. V Evropskej družbi nahajajo se povsod nasprotja.

Jedni živé dobro, drugi jako slabo. V tem, ko se jedni vesele, drugi vedno togujejo. Jaz bi imenoval zapadni svet državo krajnostij, (empire des exception) v razloček od naše države sredine (empire de milieu).

Višja civilizacija osupnila je nas z mnogim nepričakovanim, a nam ni dala nič pozetivnega. Pred nami ni gladka bliščeča povrhnost zlatega liva, ki je prišel iz rok spretnega livca, ampak ruda, v katero je redkokje pritrnila zlata žila; vse drugo predstavlja le zmes, in da dobimo čisto zlato, treba je kemične analize. Razkošnosti nas razburjajo, pa ne dajo nikakega jasnega pojma o napredku. Pojasnil bodem s primerom; Anglija je bogata dežela, govore Evropeci, ker so tam veliki kapitali; po mojem pa to nema nikakega smisla, in moglo bi se samo reči, na Angleškem so bogatini.

K podobnim izvodom pride se povsod, ako se rabi formula: ab uno disce omnes (po jednomu izuči se vse). To formulo so vedno potrebovali, ker ni bilo dovolj časa izučiti istinite odnošaje stvari. O vsem sodijo le površno, ne pa točno.

Jaz si prizadevam dan za dnevom zapomniti razne dogodke mojega Pariškega življenja in moral

sem razdeliti svoje zapisnike na dva dela, prvemu dal sem naslov: „klicaji“, drugemu: „vprašaji“.

Jaz sem že višje povedal, kaj je vodilo našega zakonodavca, da je ločil družbo možkih od družbe ženskih. V Parizi sem imel večkrat priložnost bivati v zasebnih salonih. Pravili so mi že prej, da so tu nekaj cveteli oddelni saloni, in so bili tedaj središče uma in bleska. Sedaj jih je ostalo le malo, pa v njih še vedno vladajo umne, izobražene ženske. Možki jako ljubijo taka zbranja, če tudi večkrat postanejo žrtva svojih umstvenih pomanjkljivosti. Kaj more biti mičnejšega, kot je ženski um! To je nekaj nerazumljivega. To je nekaj nezapopadljivega. ob jednem je lahko lahak in globok. S čim se more primerjati šaljivi blesk smejočih se očij, ko one na ničemer ne obstanejo, a letajo od predmeta do predmeta kakor metulj, lesketajoč se v solnčnih žarkih! Moj idejal „ženski um“, to je moje profession de foi. Zares še jaz nesem izdelal določenega tipa in ga ne morem obrisati z jasnimi barvami. Jaz sam častilec uma. To je jedina razvijajoča in zadovoljujoča moč. Res umen izobražen človek se ponižno ozira na proste ljudi; on razume lečiti od prirode človeka, ki ni neumen, in ne more prenašati nič posilnega, nič ponsrejenega in ne trpi nikakega ponavljanja tujih besed. Ženske imajo v tem oziru posebno

protne može voliti. Pa tudi več političnih uradnikov bodo prestavili iz enakakega uzroka. Res lepa volilna svoboda cvete v Hrvatskej.

Vnanje države.

Kohanovska komisija za reformo uprave v Rusiji začne zopet svoja posvetovanja sredi meseca oktobra, kakor poročajo ruski listi. Ta komisija že deluje, pa brez vsega uspeha. Tudi sedaj bode teško njeno delo kaj uspešnejše, kajti ovira jo povsod birokratični uradni aparat mesto, da bi jo podpiral.

Druga holandska zbornica je s 68 proti 14 glasom sklenila, pretresavati načrt zakona, da se bode tudi za regentstva smela preminjati ustava.

Zastopniki avstrijski, francoski, nemški in ruski izročili so v petek egiptovski vladi noto, v kateri protestujejo proti samovoljni ustanovitvi amortizacije egiptovskega dolga. Nekateri mislijo, da je to nasvetovala egiptovski vladi Anglija, da bi tako spravila egiptovsko finančno vprašanje zopet pred evropsko konferenco. To se ji bode morda tudi posrečilo, a ne ve se, bode li izid konference ugoden za Angleže.

Dopisi.

Iz Krškega 27. septembra. [Izv. dopis.] (Kmetijska razstava) otvorila se bode jutri in trajala do 3. oktobra. Mesto je ozaljšano z zastavami. Šolsko poslopje, v katerem je razstava, je izborna ozaljšano. Pred šolo krasen oder (paviljon), Gostje prihajajo od blizu in daleč. V 4 dvoranah obilo dolenskih pridelkov, vina, ovočja, zelenjave in družih poljskih pridelkov. Na dvorišči kmetijski stroji. Vse se veseli veselega dneva.

Izpod sv. Ane pri Ribnici, konec septembra. Temna noč pokrivala je zemljo in črni oblaki zagrinjali so obzorje! Ura odbila je v Ribniških zvonikih najdaljšo v noč in čul se je hripavi glas Ribniškega „nochtwohtarja“:

„Poslušajte pürgarji!

Ura je najdaljš odbila...

in odmeval je po ulicah in stranskih kotih, in človeku se je zdelo, kakor bi čul nekak „Memento mori!“

Tedaj pa mi je prišel na misel z nova „vladni mežnar“ — dopisnik najnovejšega dnevnika in Šukljejev „nochtwohtar“ za Ribniško dolino. In zdelo se mi je, da čujem hripavi glas vladnega „mežnarja“ od sv. Ane, upijočega po predalih najnovejšega dnevnika, kakor bi hotel slovenski svet tu doli klicati iz dolzega spanja, svareč ga: naj pazi, da se ne pogubi... in naj sluša njegov mežnarski in vladen glas (ha-ha!), drugače zapel mu bode — „memento mori!“ — Pa — „iz misli rodi se misel“, in tako rodila se je tudi v meni ta, da Šuklje ima slabega „nochtwohtarja“ tu doli, postavljenega pa v Ljubljani, kajti glas njegov se brezuspešno razlega po časnikarskem Benjaminu, baš tako kakor odmeva brez vsacega uspeha in utisa glas Ribniškega „nochtwochterja“ po tržkih ulicah in kotih! — In to je — škandal!

Pa tudi tedaj, ko bi ta vladni mežnar zvonil v polovičarsko-oficijoznem listu „plat zvoná“ in zjedinjeni Šukljejev „nochtwohtar“ upil, da kje „gori“, ne hotel bi mu „radikalni“ slovenski svet verjeti, marveč hudobno bi se mu smejal, in kričal bi: Bog daj vsem u... pamet!“ In to, gosp. urednik, je tudi — škandal!

noši, „samo od francoske revolucije sem izginili so kostumi,“ pristavila je. „Ali razumete, gospod mandarin?“ Nesem jo več izpraševal; in prebral sem odgovor mej besedami.

Imel sem priliko biti na velikih oficijalnih plesih, in videti, kako pristopajo k mizi za jedi in pijačo. To je res jako zanimiv prizor. Jaz bi bil mogel zapisati v svojih zapiskih v poglavji o etiketi sledečo opombo: „Ljudje, ki zavzemajo najvišje družbinske stopinje v evropskej družbi, nemajo pravice uesti se za mizo v pričó glavarja države, a padejo na bufet z vojnim pogumom.“ Privrženci realistične šole mogli bi opisati podobni prizor, nazvavši ga „sprijem črnih sukenj“.

To je potok, razrušajoč vse pregraje, razliva-joč ves prazen prostor, istino mešanje črnih hrbtov, na katerih se vidijo plešaste glave podprte s poskrobljenimi ovrtniki. Ti glave delajo nekaka nedoločna gibanja; kedar zavohajo duh jedij, planejo na fina jedila, in nazadnje zleti zaželjena jed v grlo srečnih zmagovalcev.

Jaz nesem videl niti jednega plesa, da ne bi bilo tega sprijema.

Na velikosvetnih plesih veselé se dosti manj, kakor na oficijalnih; tu vlada hladnost in čutiš se, kakor bi bil v tiskalnici. Jako je težko najti v svetu

In kaj bi ne bil, in razen tega škandala tudi še kaj družega!...

V začetku dóbe življenja najnovejšega dnevnika pridružil se je bil prof. Šukljeju — prof. Stritar s svojimi „Dunajskimi pismi“, in tam notri trdil je šolski politikar z Dunaja, da ima on jedini „gnado učenosti“. In govoril je ves „korajžen in vesel“, da so njega nauki neizogibno potrebni, če hočemo — „srečni postati“! Pa je dejal profesor in politik S., da je on sam tisti Bog, ki ve razvedriti Slovincem pamet, tolikanj da izprevidijo sami takoj, kaj je prav, kaj nespametno itd. in je še celo trdil, da ve on sam, kako se večini slovenskega naroda dá pomagati k njegovemu blagostanju. In svete dal je ta politik „ex cathedra“, kako se da kmetskemu stanu iz revščine do „zelene veje“ pripomoči, in vender ni nič — povedal!

Je li vedel kakošen svét bi dal, kako bi se dalo pomagati nam? — Ej, — kako naj bi vedel, od kod zajel to „gnado“, tak politik, tak mož brez vsakojakih skušenj na političnem našem obzorji; kako naj bi z njim vred vedeli svetovati, svariti, učiti in pomagati taki „možje učenosti“, „visoke učenosti“, kakoršen je baš prof. Šuklje, njegovi pritrkači in pomagači, če niti ne vedo, da se slovenskemu narodu s strastnim hujskanjem in pisaštvom pripravljaja pošastni propad, h kateremu pripomagajo najlojše sedaj — ko so oklenili se brezpogojno preljubljene vlade. In, kdo ga bode izvlekel iz smradljive luže, če jih kot sedanje vladne ljubčke — zapusti vladina roka, narod slovenski pa jih pahne zaradi kukavičenja od sebe in prekolne ter zavrže v tamo — transfug Dežmanovega kalibra, kjer je „jok in škripanje“ — z zobmi in razbijanje s pestmi? Kdo bode tedaj to popravil in poravnal, kar bode slovenski narod trpel óz čas in kar mu v neblagor pripravljajo sedaj, taki možje in narodni sinovi, kakoršen je baje zmerni mož S. — urednik nekolekovanega dnevnika — prof. Šuklje et tutti quanti, ki igrajo na znane vladine strune. — Take misli zbu- jajo se v človeku — in robot postati moral bi v istini bolj, nego urednik oficijoznega lista ter soditi: da kar nam ni prejšnja liberalna vlada škodila, pripomoči nam hoče sedaj „vlada spravljivosti“ — pod predsedstvom ministra Taaffeja! Le tako naprej, in kmalu se bo glasilo: „Črevljar ne drži se kopita, temuč — peresa! Gospod, — pri nas ostani!“

Domače stvari.

(Dnevni red mestnega odbora javni seji), katera bode v torek 30. dan septembra 1884. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani: I. Naznani- la prvosedstva. II. C. kr. deželnega šolskega sveta dopis mestaemu šolskemu svetu gledé mestnih ljud- skih šol. III. Volitev dveh zastopnikov Ljublj. me- stnega odbora v glavni odbor za obdelovanje barja. IV. Personalnega in pravnega odseka poročilo: a) o mestnih redarjev prošnji za podeljenje petletnic; b) o mestnega tesarja Mihela Anžiča prošnji za po- deljenje petletnice. V. Finančnega odseka poročilo: a) o prodaji mestnega zemljišča ob Tržaški cesti; b) o Marijine bratovščine Ljubljanske prošnji za zni- žanje takse pri ogledu merličev glede njenih družab- nikov; c) o Ivana Skubéta, sluge na veliki realki

prostoto in raznoobraznost. Če neste dober plesalec, pa se boste vedno dolgočasili. Ali ste že opazili ravnodušje, s katerim na vse gleda višji svet? To je nekaj takega, kakor led. Plešejo slovesno, nekaj ljudij se tiho pogovarja, prihajajo, odhajajo; sre- čujejo se, in se delajo, kakor bi ne poznali drug družega; jedva dajo drug družemu roko. Naznanjajo drug družemu svidenja, in večno nekoga iščejo. Kaka strašna komedija so ti svetni saloni!

Jedini svet, kjer se iskreno vesele, je svet umetnikov; jaz razumem pod tem imenom to privi- legovano družbo, kjer noben ni niti plemenitnik, niti odvetnik niti beležnik, niti uradnik, niti kapitalist, niti birokrat, niti trgovec, — ampak umetnik in nič družega. Biti umetnikom! samo zaradi teh ljudij moreš želeti pripadati k evropskej družbi.

Odpustite mi to strankarstvo, kajti jaz ne vidim, čemu bi se mogel navduševati za beležniški ali odvetniški poklic? Nas je v Kitaji nad 400 mi- lijonov, pa opravimo brez njih, pa vendar nič manj pravilno ne opravljamo sodstva, aktov, pogodb — vse, kar ima kaj važnosti za državljansko življenje. Moje navdušenje za umetnike nema mej, kajti to so jedini ljudje, ki so se posvetili vzvišenim smotrom. Oni žive zaradi misli, zaradi tega, da bi pokazali človeku njegovo veličje. Korak za korakom bodré

Ljubljanski, prošnji za petletnico; 6) o prošnji Me- tije Zdešarja, hišnega gospodarja na Poljanskem na- sipu števil. 48, zaradi prodaje mestne parcele tik nje- gove hiše; d) o mestnega magistrata nasvetu, naj se štirim magistratnim detektivom dovoli po 10 gl. nagrade za revizijon psov gledé davka. VI. Stavbin- skega odseka poročilo: a) o kranjsko stavbinske družbe pritožbi zoper magistratno prepoved gledé nekaterih stanovanj; b) o Tilna Bončarja pritožbi zoper mestnega magistrata nálog, da mora podreti neki svinjak. VII. Mestnega odbornika Ivana Hri- barja samostalni predlog, naj se v pretres vzemó prošnje za dolensko železnico do obeh zbornic dr- žavnega zastopa in do trgovinskega ministerstva. Naposled: tajna seja.

— (Skrajna popularnost.) Poroča se nam iz Krškega: Ko se je raznesel glas, da pride tudi g. Šuklje k otvoritvi naše razstave, navstala je velika razburjenost po mestu in gg. odborniki, ki imajo skrbeti za gostov vsprejem, bili so v ne malej zadregi, ker nihče v vsem mestu ni hotel dati stanovanja za urednika najnovej- šega dnevnika. Ko se je pripeljal železnični vlak in gospoda Šukljeja ni bilo mej prisleci, odvalila se je gospodom odbornikom velika skrb, in mestni redarji in orožniki, ki so bili pri- pravljani za vse slučaje neso imeli nobenega posla. Če se omenjeni gospod že pri nas, ki smo ga po- slancem izbrali tako časti, kako še le kje drugoj!

— (Strelesko društvo Ljubljansko) praz- novalo je včeraj na novem strelišči 25 letnico c. k. vladnega svetnika g. dra. viteza Stöckel-a, ki je že 25 let načelnik temu društvu. Vse bilo je jako slovesno, žal, da je društvo tudi pri tej priliki pokazalo svojo načelno animoziteto proti slovenskej narodnosti ter razobesilo mesto belo-modro-rudeče deželne trobojnice one modro-žolte zastave, o kate- rih že Valvazor pravi „landschaftliche Livreebedien- tenfarben“. To se nam je tembolj čudno videlo, ker je tudi v tem društvu precejšnje število Slovencev, katerim bi vender moralo biti do tega, da se pri takej priliki naše barve ne stavijo v kot.

— (Katoliško-rokodelsko društvo) imelo je včeraj prvokrat veselico na svojem zem- ljšči v poljskih ulicah, kjer namerava sozidati dru- štveno hišo. Prostor ima res lepo lego in je dovolj velik za lepo zgradbo, tako da bode še prostora za precejšen vrt. Naj bi prijatelji poštenega obrtništva gmotno podpirali vrlega društvenega predsednika g. Gnezdo, da bode čim prej dogotovljeno društveno poslopje, v katerem bode tudi dvorana za gledališke predstave in kjer bode Talija slovenska gotovo imela prvo mesto.

— (Deseti brat.) Znana je narodna prav- ljica o desetem bratu, znan tudi Jurčičev roman „Deseti brat“, ki se na omenjeno pravljico naslanja. Malokomu pa utegne znano biti, da imamo na Slo- venskem istinitega desetega brata. Prijatelj našemu listu piše iz Škofje Loke: „Da bi jedna mati imela 10 sinov po vrsti, da bi ne bilo nič ženskega spola vmes, je pač velika, skoro neverjetna redkost. A pri nas jo imamo. V Poljanskej fari, na Kovskem vrhu je kmet Kožuh (po hišnem imenu), ki ima 10 zaporedoma rojenih sinov. Deseti brat je že štiri

človeku, navdušujejo ga, in budé v njem zaspale sposobnosti. V njih tvorjenji vlada ideja. Umetnost vse blaži in povzdiguje. Njih navdihnenje se ne more ceniti po bankovcib, poslednji na nje tako ne upli- vajo, kakor pa spodbodó odvetnikovo gorečnost. Ne, jedina stvar, ki se ni udala skušnjavi zlata, je — umetnost. Umetnik je v prirodi svoje svoboden, zato je on jedini, ki zasluži čast in spoštovanje. Svet umetnikov druží v sebi veliko ljudij raznih dostoj- nostev, in tam je mogoče videti baš ta razvitja, kakor v družih družbah.

Umetnost je nekako pogumno vdibnenje. Ona ima tudi v Franciji, tej domovini umetnikov, svo- jega kralja, ako ta naslov izrazuje duševno prednost nad drugimi. Vse umi, kateri iščejo jasnosti v oblasti idejala, pripadajo k družbi nezavisnih ljudij, katere nazivljamo umetnike. Oni se ogibajo družih, nikdo si ne more prisvojiti naslova umetnika, ako ni v resnici. Umetniki vseh dežel si podajajo roke drug družemu, čez meje držav, in prezirajo politike, ki sanjajo o omejenji narodov. Um človeški v svojih mogočnih teženjih ne pozna daljav, ne potnih listov; čem bolj se bode povzdignil človeški duh, tem prej nastopi vseobčno bratstvo.

(Dalje prih.)

leta star in ima posebne lastnosti, kakeršnih pri družih otrocih ni.“

— (Prekanjen via čugar.) Jakob Sever iz Črnuč je že kakega pol leta okrog prosjačil, vmes pa tudi kradel, izgovarjaje se, da ne more delati, ker mu je v Trbovljah neki stroj odtrgal roko. In res je nosil roko vso povito. Pri županstvu je rekel, da roke ne sme odvezati, ker so mu v bolnici to prepovedali, in obveza na konci je bila res nekoliko krvava. Včeraj so pa, kakor se nam poroča, slepariji prišli na dno in konstatovale se je, da je Sever popolnem zdravo roko imel nazaj podvito in obvezano.

— (Postojinska jama naslikana) postavljena je za ogledovanje na Dunaji od 4 dne septembra meseca. Za 30 novcev ustopenine je po vrhu videti še kapnik, kakor ga je dala čudovita priroda v Postojinski jami. Morebiti dobómo kaj natančneje poročila o tej sliki.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 29. septembra. Državni zbor se je slovesno otvoril. Prestolni govor naglašja, da so razmere z Nemčijo, kolikor možno, najožje in da smo tudi z drugimi državami v najboljših prijateljskih odnošajih. Sme se torej z gotovostjo pričakovati, da državnega zbora ne bodo motila vnanja zaoznanja ter da bode posvetil vso svojo delavnost blagru Ogerske. Prestolni govor omenja, da se reorganizacija magnatskega stola (magnatentafel) sedaj več odlašati ne more, ker je rešitev tega vprašanja za dlje časa velike važnosti. Navaja potem celo vrsto vprašanj, ki čakajo rešitve, kakor: zakon o umirovljenji državnih uradnikov, dopolnitev kazenskega zakona s tem, da se uredi kazensko-sodnijsko postopanje, osnova državljanskega zakonika, regulovanje Dunava in odstranjenje vseh ovir, ki zadržujejo ladije v Železnih Vratih. Najbolj pa bode treba skrbeti, da dosedanji uspehi za uravnavo ravnotežja v državnem gospodarstvu ne bodo škodovani, temveč, da se bode redno napredovalo, dokler se doseže popolno ravnotežje. Za ta važni cilj se bode vlada krepko potezala. Prestolni govor poudarja, da bi bilo umestno, podaljšati dobo državnega zbora in pričakuje, da bode za obnovitev carinske zveze mej Avstrijo in Ogersko na obeh straneh primerna pripravljenost. Prestolni govor pozivlje zbor, da se obstoječi prijateljski odnošaji z onimi državama uporabijo v to, da se odstranijo notranji nedostatki in da se odpravijo ščuvanja in razpori mej narodnostimi, veroizpovedanji, da bodo vsi združeni delovali za prospeh blagostanja in v slavo domovine.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
27. sept.	7. zjutraj	737.66 mm.	+10.0° C	sl. szh.	megla	
	2. pop.	737.06 mm.	+17.4° C	sl. szh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.54 mm.	+12.0° C	brezv.	d. jas.	
28. sept.	7. zjutraj	742.12 mm.	+8.4° C	brezv.	megla	
	2. pop.	741.54 mm.	+18.1° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	744.46 mm.	+11.8° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala +13.1° in +12.8°, za 0.7° in 1.0° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 27. septembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	6	83
Rež,	5	36
Ječmen	4	39
Oves,	2	92
Ajda,	4	87
Proso,	5	20
Koruza,	5	20
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	67
Maslo, kilogram.	—	96
Mast,	—	82
Speh frišen	—	68
„povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	84
Jajca, jedno	—	3 1/2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	70
Svinjsko	—	66
Koštrunovo	—	30
Pišče	—	40
Golob	—	17
Seno, 100 kilogramov	1	60
Slama,	1	51
Drva trda, 4 kv. metre	7	50
„ mehka,	4	80

Dunajska borza

dné 29. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80	gld.	75
Srebrna renta	81		70
Zlata renta	103		20
5% marcna renta	95		85
Akcije narodne banke	853		—
Kreditne akcije London	290		40
Srebro	121		55
Napol.	—		66 1/2
C. kr. cekini.	—		77
Nemške marke	—		70
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	124
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	171
4% avstr. zlata renta. davka prosta	—		103
Ogrska zlata renta 6%	—		122
„ „ „ 4%	—		92
„ „ „ 5%	—		88
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—		104
Dunava reg. srečke 5%	—		115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—		121
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—		109
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—		105
Kreditne srečke	—		176
Rudolfove srečke	—		19
Akcije anglo-avstr. banke	—		120
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—		215

Koncipijent,

v beležniških vseh poslih popolnem in v odvetniških poslih večinoma izurjen, išče službe za katero koli m-sečno plačo. Prosilec — po nasprotnikih Slovencev ob službo — ima odlična sprčila.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod naslovom: **J. Z.**, posestnik, poste restante v **Šmariji pri Jelšah** (St. Marein bei Erlachstein). (607—2)

RESTAVRACIJA

na deželi

se dá od **1. decembra t. l.** pod ugodnimi pogoji

v najem.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (588—3)

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, 10. oktobra.
Parnik „East Anglia“, 3200 „ okolu 25.

Kajuta za potnike **200 gold.** — Vmesni krov **60 gold.**
Potniki naj se obrnejo na (552—20)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenalo Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglajen**, generalnega agenta v Trstu.

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

je pristni

LE HOUBLON

Francoski fabrikat

Cawley-jev & Henry-jev v Parizu.
PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko **LE HOUBLON** in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

Fac-Simile de l'Etiquette 17 Rue Béranget à PARIS

Komi,

nemškega in slovenskega jezika v pisavi in govoru popolnem zmožen, z dobrimi sprčili, želi v prodajalnico s spicerijami ali z mešanim blagom vstopiti. — Ponudbe sprejema upravništvo „Slov. Naroda“. (620—1)

Pri suhem vremenu **trgana** (ne tresena)

jabolka, hruške, slive, debele češplje, breskve, dalje finejše vrste fižol, mlad grah, sladko korenje, rajska jabelka, česen (porre), glive, šampinjane

kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismene ponudbe (508—16)

Die Central-Station

für Obst- und Gemüse-Verwaltung in Graz.

Kupujte s firmo
priporočila po najnižjih cenah
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Bratov Koslerjev pivovarna.

Zahvaljujoč se svojim častitim gostom in slav. občinstvu za mnogoštevilni obisk na vrtu, usojam se naznanjati, da z današnjim dnem otvorim

zimsko pivovarno,

katera je popolnem na novo opravljena. Točil bo dem izvrstno **Koslerjevo carsko pivo**, dobra **vizeljska vina** in pripravljene bodo pri skrbi postrežbi okusna **gorka in mrzla jedila**. Za mnogobrojni obisk se priporoča

H. EBERL,

gostilničar.

V Ljubljani, 29. septembra 1884. (609)

Dokler bode trajalo lepo vreme, ostane gostilniški vrt odprt.

Prodaja mleka.

S **1. oktobrom** prodaja se iz graščine v **Dolu** prišlo izvrstno **mleko**, liter po **8 kr.**, vsak dan od 6. ure zjutraj do pozno zvečer

v prodajalnici gospod **Petra Strel-a** v Čevljarskih ulicah.

Tudi sprejmó se **naročnine za mleko** na mesece, v vsaki množini na dan, in se naroča lahko do 1. oktobra v imenovanj prodajalnici. (608—2)

V BLANKE-jevi TISKARNI v PTUJI

je ravno izišla nova knjiga:

Sv. Francišsk, vtemelitelj III. spokornega reda.

Molitvenik zlasti za tretjerednike, pa tudi za druge verne kristjane.

Drugi popravljen in pomnožen natis, s pristavkom:

Za leto 1884 izdani razglasi sv. Očeta Leona XIII. zadevajoči III. red,

sostavljen od

(595—3)

Fr. S. Bezjak-a, župnika pri Sv. Marku niže Ptuja.

Cena: nevezan **30 kr.**, v pol usnji **60 kr.**, v usnji **90 kr.**, z zlatim obrezom **1 gld. 50 kr.** Za dopošiljatev po pošti pridene se znesek od 10 kr.